

Familiepleje-undersøgelse

Uddannelse, tilsyn, udfordringer og information

September 2015

RAPPORT

Familiepleje-undersøgelse

Uddannelse, tilsyn, udfordringer
og information

Udgivet af Socialpædagogerne,
September 2015

ISBN: 978-87-89992-88-4

Kontakt:

Synne Andersen Nygård
snd@sl.dk
Dok.nr

Sagsnr.
2015-SLCFA-10886

Indhold

Resumé	4
Uddannelse og efteruddannelse.....	4
Supervision.....	4
Personrettede tilsyn	4
Handleplan.....	4
Socialtilsynet	4
Vederlag.....	4
Udfordringer på området	4
Ansættelsesgrundlag	5
Plejefamilier med særlige opgaver	5
Information og nyhedsbrev	5
 1. Uddannelse og efteruddannelse	6
 2. Supervision	9
 3. Personrettede tilsyn.....	11
 4. Handleplan	13
 5. Socialtilsynet.....	15
 6. Vederlag	17
 7. Udfordringer på området	20
 8. Ansættelsesgrundlag.....	22
 9. Information og nyheder fra Socialpædagogerne	23
 10. Metode.....	24
Deltagere	24
Udsendelse	24
Besvarelser.....	24
Repræsentativitet	24
 Bilag 1. Baggrundsinformation.....	26

Resumé

Uddannelse og efteruddannelse

84 % familieplejere modtog en efteruddannelse svarende til 2 kursusdage (eller mere) sidste år, hvilket vil sige at lovkravet er opfyldt. 29 % af alle adspurgte familieplejere er *'i høj grad'* enig i, at de har modtaget de kurser, de har haft behov for. Begge resultater er en signifikant positiv fremgang fra 2012.

Supervision

Knap fire ud af fem har sidste år modtaget supervision, hvilket er en signifikant positiv udvikling sammenlignet med 2011. To ud af tre familieplejere oplever, at den supervision de modtager, er tilstrækkelig.

Personrettede tilsyn

Lovkravet om minimum to personrettede tilsyn årligt er ikke opfyldt i én tredjedel af tilfældene for kalenderåret 2014. I øvrigt ses der en positiv udvikling i forhold til, om der blev talt med barnet ved det seneste tilsyn, om familieplejeren var til stede ved samtalen og om handleplanen blev drøftet, når man sammenholder resultaterne fra 2015 med resultater fra 2012 og 2011.

Handleplan

I halvdelen af tilfældene blev der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange sidste år (2014). 40 % bekræfter, at der ved den seneste opfølgning af handleplanen blev truffet en afgørelse om revision, og i langt de fleste tilfælde blev det gjort med familieplejerens samtykke.

Socialtilsynet

71 % har en *'meget god'* eller *'god'* samlet oplevelse af Socialtilsynet. Dokumentationskrav og brug af kvalitetsmodellen opleves som de største udfordringer i relation til det nye socialtilsyn. Derudover angiver 41 %, at de ikke ved, om de er korrekt registrerede på tilbudsportalen.

Vederlag

De fleste børn (74 %), der er anbragt i plejefamilier er vurderet til mellem 5 og 7 vederlag. Der er ikke sket nogen udvikling for ændringer i vederlag siden 2013. 46 % af plejefamilierne har oplevet, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder, skal dække over flere udgifter indenfor det sidste år.

Udfordringer på området

I forhold til plejeopgaven vurderer flest *'ansættelsesvilkår'* som værende en af de to største udfordringer, efterfulgt af *'graden af barnets udfordringer'*. Ansættelsesvilkår vurderes også af flest som en af de to største udfordringer i forhold til samarbejdet med kommunen, efterfulgt af fastsættelse af vederlag.

Ansættelsesgrundlag

I forhold til et bedre ansættelsesgrundlag prioriteres løn og pension på en delt førsteplads, blandt de fem opstillede områder, efterfulgt af opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision, som i større grad bliver vurderet på fjerde og femteplads.

Plejefamilier med særlige opgaver

Alt i alt føler 90 % af familieplejerne sig '*i meget høj grad*' eller '*i høj grad*' godt nok rustet til opgaven som familieplejer. Ud af de 20 % plejefamiliere på landsbasis, der er organiseret i Socialpædagogerne, har en tredjedel en uddannelse som pædagog. 59 % har anciennitet som familieplejer i 11 år eller mere.

Information og nyhedsbrev

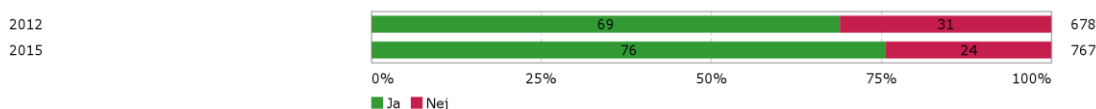
Den informationskanal, som familieplejerne oftest læser, er nyhedsbrev til familieplejere via mail, efterfulgt af FanNy og Socialpædagogen. Hovedparten af respondenterne (65 %) synes, det lyder som en god idé, at familieplejeområdet skal være en del af Socialpædagogen frem for at udkomme som særskilt blad.

1. Uddannelse og efteruddannelse

De seneste år har der på anbringelsesområdet været en udvikling mod, at flere børn anbringes i plejefamilier til fordel for døgninstitutioner.¹ I den forbindelse vil det i endnu højere grad være nødvendigt at udvikle og kvalificere plejefamilierne til i visse tilfælde at kunne modtage mere støttekrævende børn i pleje.² Nærværende kapitel omhandler familieplejernes uddannelse og efteruddannelse, samt hvorvidt de oplever at have modtaget de kurser, de har haft behov for.

Tre fjerdele af de adspurgte familieplejere har gennemført grundkursus for familieplejere. Der ses en positiv udvikling fra 2012, hvor signifikant færre havde gennemført grundkurset (69 %, Figur 1).

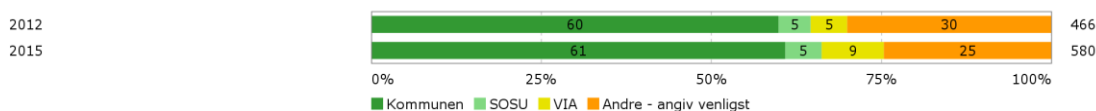
Figur 1: Har du gennemført grundkursus for familieplejere?

Kommunen er kursusudbyder i tre ud af fem tilfælde, og resultaterne ligger på samme niveau som i 2012 (Figur 2).

Der ses for både i resultater fra 2012 og 2015, at 'anden udbyder'-kategorien er forholdsvis høj (Figur 2). Bag de 25 % i 2015, findes en række forskellige udbydere. Det mest frekvente svar i kategorien 'anden udbyder' er 'Familieplejen NN Kommune', som nævnes af ca. 35 respondenter. 21 angiver 'AMU', arbejdsmarkedsuddannelser som udbydes ved University College rundt om i landet. 11 angiver 'CESA' (Center for Socialt Arbejde), som det sted der udbød kurset.

Figur 2: Hvem udbød kurset?

Det er lovpålagt at familieplejere skal have efteruddannelse svarende til minimum to kursusdage årligt.

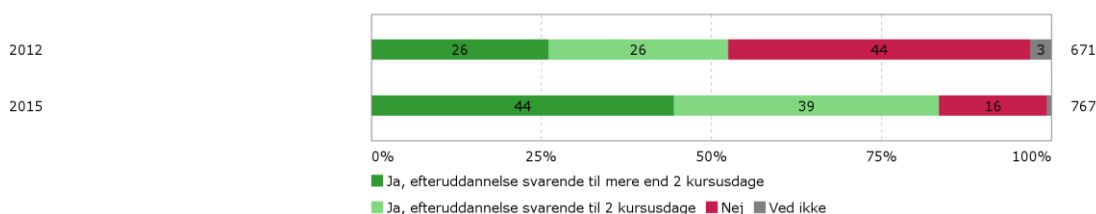
Figur 3 viser, at 84 % modtog en efteruddannelse svarende til 2 kursusdage (eller mere) sidste år, hvilket vil sige at lovkravet er opfyldt. Det er en positiv fremgang siden 2012 på 32 procentpoint.

¹ Ankestyrelsen

² Evaluerings af kommunernes anvendelse af plejefamilier med særlige opgaver – delrapport 4, KORA 2014

44 % i 2015, mod 26 % i 2012, har modtaget en efteruddannelse svarende til *mere end to kursusdage* sidste år (Andelen der ikke modtog efteruddannelse svarende til 2 kursusdage eller mere ligger på 16 %, en nedgang på 28 procentpoint fra 2012. Figur 3). Der er tale om en signifikant positiv udvikling. Andelen der ikke modtog efteruddannelse svarende til 2 kursusdage eller mere ligger på 16 %, en nedgang på 28 procentpoint fra 2012.

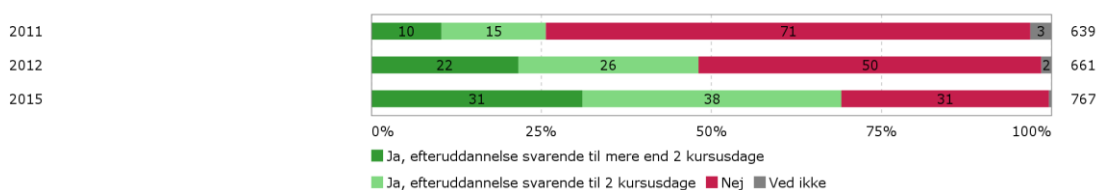
Figur 3: Har du sidste år modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage?

31 % har modtaget efteruddannelse svarende til mere end to kursusdage i år, og er noget lavere sammenlignet med sidste år (Figur 4), hvilket delvis kan forklares med at undersøgelsen er gennemført i begyndelsen af fjerde kvartal. Ligeledes angiver 31 %, at de ikke har modtaget den lovpålagte efteruddannelse i indeværende år.

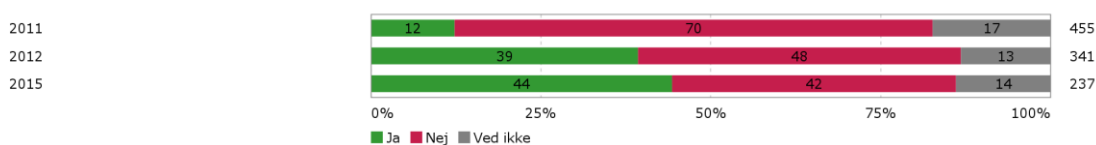
Andelene, der sidste år og i år har modtaget efteruddannelse svarende til to kursusdage, er lige store (38 % og 39 %). Det er tale om en positiv udvikling, sammenlignet med resultater fra 2011 og 2012 (Figur 3 og Figur 4). Dataindsamlingen fra undersøgelserne fra 2011 og 2012 er ligesom denne undersøgelse foretaget omkring september måned. Derfor kan forskellen i resultaterne ikke forklares med, at data er indsamlet på forskellige tidspunkter.

Figur 4: Har du i år modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage?

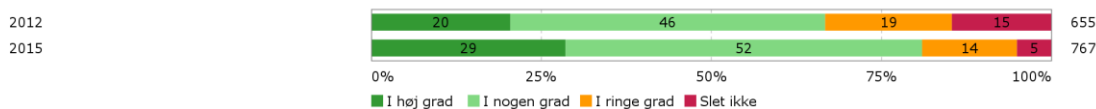
For familieplejere, der i år endnu ikke har modtaget den lovbestemte efteruddannelse, er der for 44 % taget initiativer til efteruddannelse i indeværende år, således at efteruddannelsen svarer til lovens krav (Figur 5). Andelen er på niveau med resultatet fra 2012, og en betydelig forbedring sammenlignet med 2011 (Figur 5).

Figur 5: Er der taget initiativer til efteruddannelse for dig, som skal foregå i indeværende år, således at efteruddannelsen svarer til lovens krav?

29 % af alle adspurgte familieplejere er 'i høj grad' enig i, at de har modtaget de kurser, de har haft behov for. Resultatet er en signifikant positiv fremgang fra 2012, på 9 procentpoint (Figur 6).

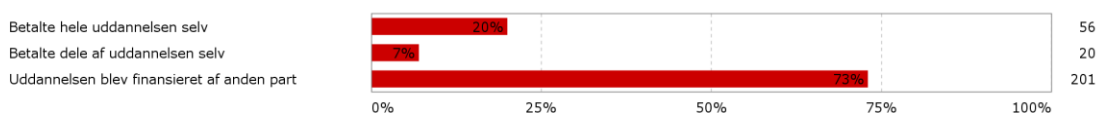
Figur 6: I hvor høj grad er du enig i følgende udsagn: 'Jeg har modtaget de kurser, som jeg har haft behov for.'?

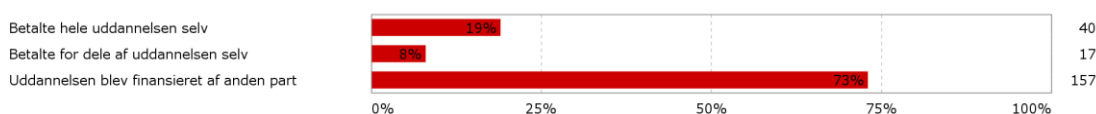
For nogle familieplejere kan det være relevant at efteruddanne sig yderligere, for eksempel i tilfælde hvor et barn i pleje har udfordringer, hvor helt særlige kompetencer er relevante for at føle sig rustet til plejeopgaven. I denne sammenhæng står finansiering af uddannelsen centralt.

36 % af de adspurgte har taget anden efteruddannelse sidste år. Knap tre ud af fire fik uddannelsen finansieret af anden part, mens 27 % selv betalte for hele eller dele af uddannelsen (Figur 7). Tilsvarende har 28 % taget anden relevant uddannelse i år, og blandt disse har 27 % helt eller delvist selv betalt for efteruddannelsen (Figur 8).

Figur 7: Hvis du sidste år tog anden relevant efteruddannelse, betalte du selv for denne? (omregnet uden 'ingen uddannelse' og 'ved ikke')

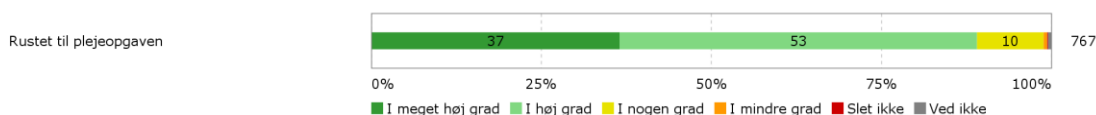

Figur 8: Hvis du i år har taget anden relevant efteruddannelse, har du selv betalt for denne? (omregnet uden 'ingen uddannelse' og 'ved ikke')

På en positiv note føler 37 % sig godt nok rustet til opgaven 'i meget høj grad', og 53 % føler sig 'i høj grad' godt nok rustet til plejeopgaven (Figur 9).

Figur 9: I hvor høj grad føler du dig godt nok rustet til plejeopgaven?

2. Supervision

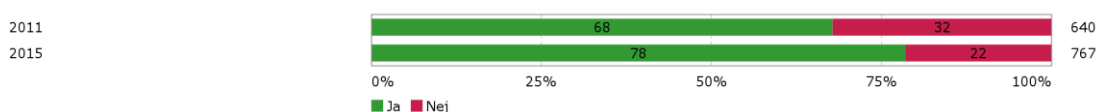
Supervision, sammen med uddannelse og efteruddannelse, er med til at sikre rammerne og forudsætninger for familieplejernes arbejde. De bidrager til at udvikle og kvalificere familieplejerne, for eksempel til at kunne modtage mere støttekrævende børn i pleje³.

Supervision er omfattet af Serviceloven. Omfanget af supervision skal afspejle tyngden i den opgave, som plejefamilien varetager. Supervision og faglig sparring skal ydes af konsulenter med erfaringer inden for området.

I dette kapitel redegøres der for, om familieplejerne sidste år modtog supervision eller ej, hvem der udførte supervisionen, om supervisor har andre funktioner, samt hvorvidt familieplejerne oplever den modtagne supervision som værende tilstrækkelig.

Knap fire ud af fem har sidste år modtaget supervision, hvilket er en signifikant positiv udvikling sammenlignet med 2011 (Figur 10).

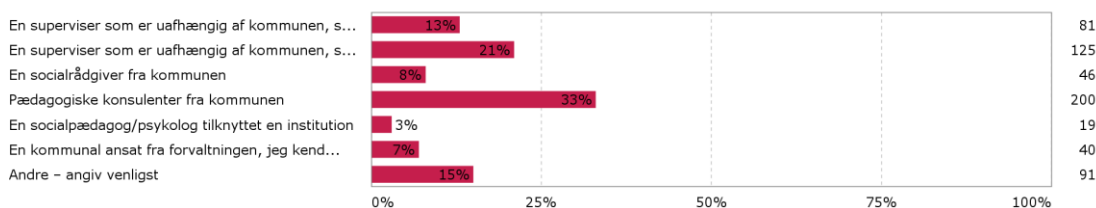
Figur 10: Modtog du supervision sidste år?

Det er forskellig praksis for, hvem der udfører supervisionen. Figur 11 viser at, der i 33 % af tilfældene var tale om en pædagogisk konsulent fra kommunen og 22 % var supervisoren uafhængig af kommunen, men en kommunen havde valgt. 13 % angiver at supervisoren var uafhængig af kommunen, men en de selv havde valgt/benyttede i forvejen.

Bag 'andre'-kategorier på 15 % fremgår det blandt andet, at familieplejekonsulenter (ca. 30 svar) og psykologer (ca. 30 svar) ofte udfører supervisionen.

Figur 11: Hvem udførte supervisionen?

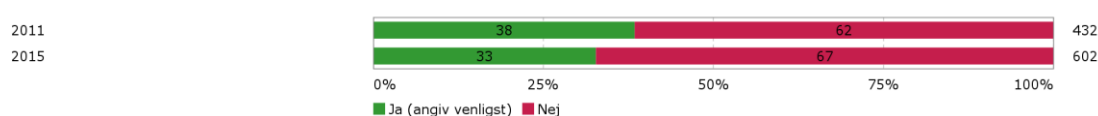

³ KORA (2014): Evaluering af kommunernes anvendelse af plejefamilier med særlige opgaver – delrapport 4

For en tredjedel af dem, der sidste år modtog supervision, har supervisor også andre funktioner i forhold til familieplejerens ansættelse som familieplejer. Ca. 70 familieplejere angiver, at supervisoren har rolle som familieplejekonsulent. Supervisorer har i 23 tilfælde ansvar for familieplejerens løn, i det vedkommende fastsætter antallet af vederlag.

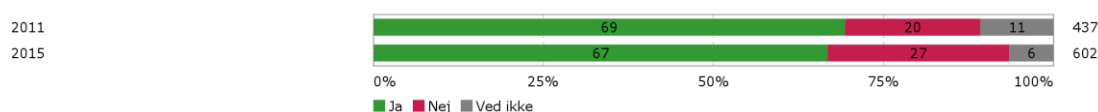
Andelen af supervisorer med andre funktioner i forhold til ansættelse er ikke signifikant forskelligt fra 2011.

Figur 12: Har den, der giver dig supervision, også andre funktioner i forhold til din ansættelse som familieplejer?

To ud af tre familieplejere oplever, at den supervision de modtager, er tilstrækkelig, og resultatet er stabilt i forhold til oplevelsen af samme i 2011 (Figur 13).

Figur 13: Har den supervision, du har modtaget, været tilstrækkelig?

3. Personrettede tilsyn

Ifølge Servicelovens § 70 stk. 2, skal der ved anbringelse af børn og unge uden for hjemmet ske et løbende tilsyn. Det personrettede tilsyn omfatter mindst to årlige tilsynsbesøg på anbringelsesstedet. Tilsynsbesøgene blev indført ved lov med Barnets Reform. Tilsynet har fokus på den anbragtes trivsel og udvikling, og det er lovpligtigt at tale med det anbragte barn i enerum om dets trivsel. Det er kommunerne, der har ansvaret for de personrettede tilsyn.

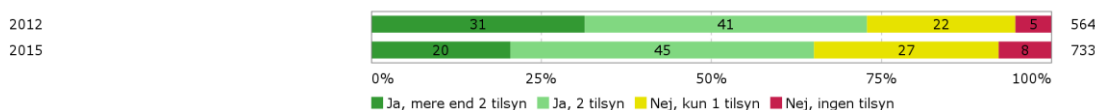
I dette kapitel redegøres der for, om det lovpålagte antal tilsyn er gennemført, om der blev talt med barnet ved det seneste tilsyn, om familieplejeren var til stede ved samtalen, og om handleplanen blev drøftet.

Det bemærkes at resultaterne vedrørende personrettet tilsyn kun indeholder svar fra familieplejere med et eller flere børn anbragt i øjeblikket. Dette gælder også for de historiske data.

Knap to tredjedele af de adspurgte familieplejere oplevede, at der var to eller flere personrettede tilsyn med det anbragte barn sidste år. Lovkravet om minimum to personrettede tilsyn årligt er således ikke opfyldt i én tredjedel af tilfældene (Figur 14).

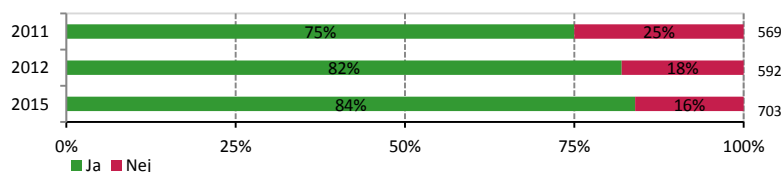
Sammenlignet med 2012, er der i 2015 signifikant færre der oplevede, at der var flere end to tilsyn med barnet sidste år. Forskellen er på 11 procentpoint.

Figur 14: Var der to tilsyn med det anbragte barn sidste år? (Såfremt du har flere børn anbragt bedes du svare for det sidst anbragte barn.)

Blandt familieplejere, der havde et personrettet tilsyn sidste år, angiver godt fire ud af fem, at der blev talt med barnet ved det seneste tilsyn (Figur 15). Den positive udvikling fra 2011 til 2012, understøttes således af resultaterne for 2015.

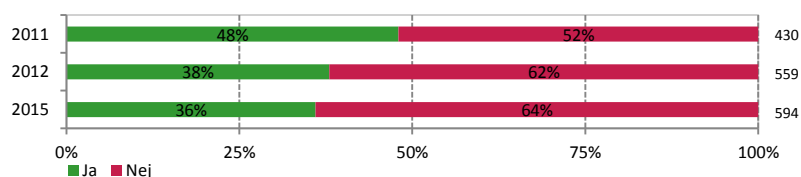
Figur 15: Blev der talt med barnet ved tilsynet/tilsynene? (Hvis flere tilsyn, angiv for det seneste tilsyn)

Det er, ved de personrettede tilsyn, lovpligtigt at tale med det anbragte barn i enrum, om dets trivsel. Samtalen skal så vidt muligt finde sted uden andre personer fra anbringelsesstedets (her: familieplejens) tilstedeværelse.⁴

Sammenlignet med resultatet fra 2011 ses en positiv udvikling, idet der er et signifikant fald i andelen, der var til stede ved samtalen (Figur 16). I 2011 var nær halvdelen tilstede ved samtalen, hvor der i 2015 er tale om 36 %, et fald på 12 procentpoint.

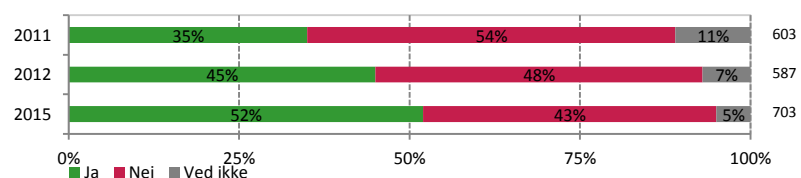
Figur 16: Var du til stede ved samtalen?

Fra 2011 til 2015 ses en stigende tendens til, at handleplanen bliver drøftet ved tilsynet fra 35 % af tilsynene i 2011 til 52 % i 2015, en stigning på 17 procentpoint (Figur 17). Der er tale om en signifikant positiv udvikling fra 2011 til 2012 og fra 2012 til 2015.

Der redegøres yderligere for handleplanen i næste kapitel.

Figur 17: Blev handleplanen drøftet?

⁴ KL: Personrettet tilsyn og opfølgning af handleplan med anbragte børn og unge Servicelovens § 70, stk. 1 og 2.

4. Handleplan

Handleplanen hænger tæt sammen med det personrettede tilsyn, idet handleplanen beskriver den indsats, der er truffet afgørelse om, og tilsynet følger op på denne. Derfor skal tilsynet og vurderingen af handleplanen, der kan foregå samtidig hermed, også indeholde en stillingtagen til, om der er andre forhold hos barnet/den unge, der nu er relevante. Hvis dette er tilfældet, skal disse forhold beskrives og herefter indgå i en revideret handleplan.⁵

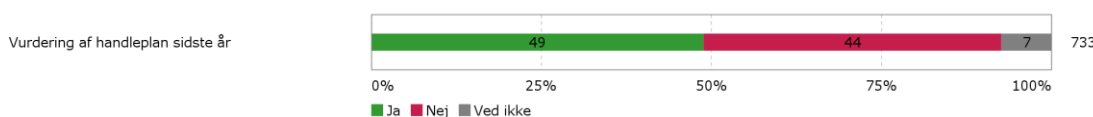
Der skal ske en opfølgning af handleplanen senest tre måneder efter iværksættelse af foranstaltningen og herefter minimum hver sjette måned.

I nærværende kapitel redegøres der for, om der er foretaget en vurdering af handleplanen, om der er blevet truffet afgørelse om revision af handleplanen, og om afgørelsen blev truffet med familieplejerens samtykke.

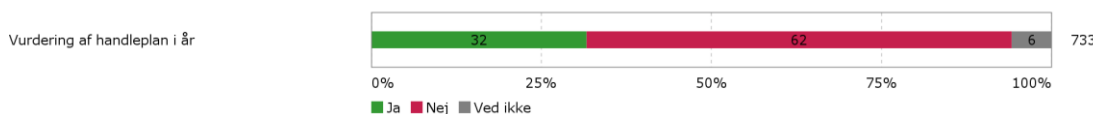
Det bemærkes, at resultaterne vedrørende handleplan kun indeholder svar fra familieplejere med et eller flere børn anbragt i øjeblikket. Socialpædagogerne har ikke tidligere spurgt ind til handleplanen. Der forefindes således ingen historiske sammenligninger.

I halvdelen af tilfældene blev der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange sidste år (Figur 18). Andelen, der kan bekræfte, at der i år er foretaget to vurderinger/opfølgninger af handleplanen, er forventeligt noget lavere (Figur 19). Det kan blandt andet forklares med, at der manglede 3,5 måneder af 2015 ved dataindsamlingsperioden.

Figur 18: Blev der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange sidste år?

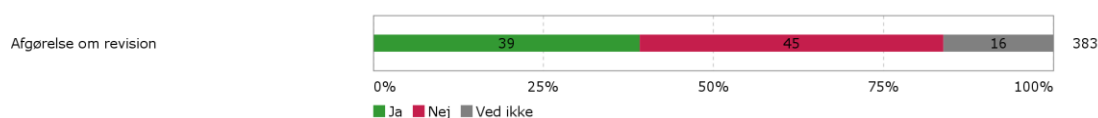
Figur 19: Er der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange i år?

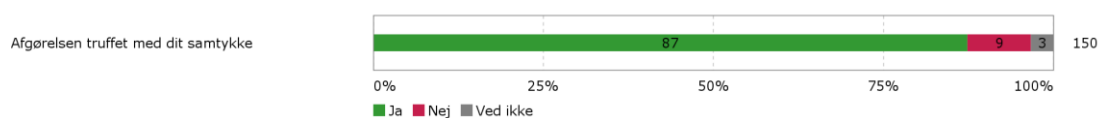
⁵ Personrettet tilsyn og opfølgning af handleplan med anbragte børn og unge Servicelovens § 70, stk. 1 og 2. KL

40 % bekræfter, at der ved den seneste opfølgning af handleplanen blev truffet en afgørelse om revision (Figur 20). I 87 % af tilfældene gav familieplejeren sit samtykke til at gennemføre en revision af handleplanen (Figur 21).

Figur 20: Ved den seneste vurdering/opfølgning, blev der da truffet en afgørelse om at gennemføre en revision af handleplanen?

Figur 21: Blev afgørelsen om revision af handleplanen truffet med dit samtykke?

5. Socialtilsynet

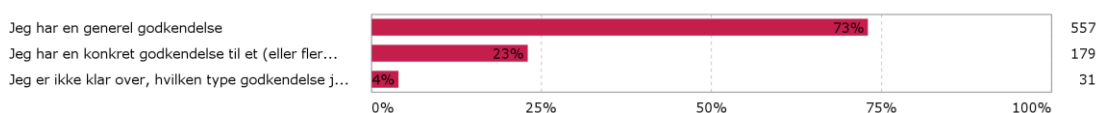
Socialtilsynet har dels til opgave at godkende familieplejere på baggrund af en vurdering af, om familieplejeren samlet set opfylder betingelserne for godkendelse. Og dels har tilsynet som opgave at føre driftsorienteret tilsyn med familieplejerne for at sikre, at plejeopgaven bliver løst med den fornødne kvalitet. Socialtilsynet skal, som led i det driftsorienterede tilsyn, både føre kontrol med forholdene i plejefamilien og indgå i dialog med dem, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i familieplejen. Driftstilsyn er fortløbende.⁶

Kapitlet omhandler familieplejernes godkendelse, deres samlede oplevelse af det nye socialtilsyn, i hvilket omfang de oplever udfordringer med tilsynet, samt om de er korrekt registreret på tilbudsportalen.

Det nye socialtilsyn, som er fordelt på fem regioner, blev etableret i januar 2014. Spørgsmålene i nærværende kapitel er således uden sammenligning med tidligere år. Det bemærkes i øvrigt at socialtilsynet kun er relevant for familieplejere, der har en generel godkendelse.

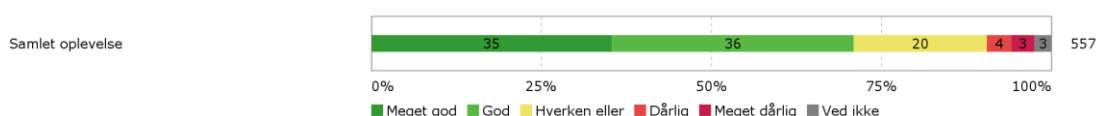
Knappt tre ud af fire af de adspurgte plejefamilier har en generel godkendelse (Figur 22). 23 % har en konkret godkendelse til et eller flere børn (Figur 22). Andelen svarer til resultaterne fra en opgørelse gennemført af Ankestyrelsen.⁷ Ankestyrelsens opgørelse viser, at der ultimo 2013 på landsplan i alt var 10.542 godkendte familieplejere. Heraf var 8.158 generelt godkendt, svarende til 77 %, mens resten – 23 % – var godkendt til et konkret barn.

Figur 22: Hvilken type godkendelse har du?

Godt og vel to tredjedele (71 %) har en meget god eller god samlet oplevelse af det nye socialtilsyn, se Figur 23.

Figur 23: Hvordan er din samlede oplevelse af det nye socialtilsyn?

En fjerdedel af familieplejerne oplever ingen udfordringer med det nye tilsyn. Andelen, der oplever udfordringer, løber op i 65 %. For denne gruppe ses det af

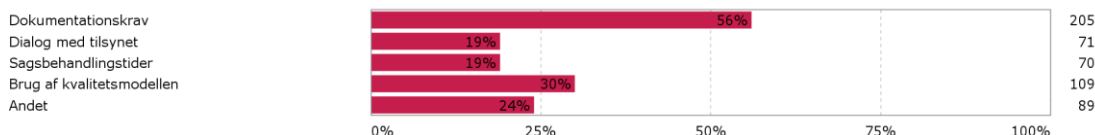
⁶ Socialstyrelsen.dk

⁷ Kilde: Kortlægning af antal plejefamilier i Danmark, Ankestyrelsen 2014

Figur 24, at dokumentationskrav fylder meget (56 %), efterfulgt af brug af kvalitetsmodellen (39 %).

Blandt de 24 % der har noteret andre svar, er der flere, der noterer mangel på ensartede regler og at tilsynet kommer uanmeldt som udfordrende.

Figur 24: Hvad er, efter din mening, de to største udfordringer i forbindelse med det nye socialtilsyn? (Du kan vælge op til to svar)

Familieplejere skal registreres på Tilbudsportalen. Undtaget fra denne regel er netværksplejefamilier samt plejefamilier med en konkret godkendelse. Socialtilsynet indberetter udvalgte oplysninger om de omfattede familieplejere til Tilbudsportalen.

Halvdelen af familieplejerne med en generel godkendelse svarer bekræftende på at de er korrekt registreret på tilbudsportalen (Figur 25). 41 % ved ikke om de er korrekt registrerede på tilbudsportalen.

Figur 25: Er du korrekt registreret på tilbudsportalen?

Familieplejere, der ikke er korrekt registreret, blev i spørgeskemaet bedt om at give en kommentar til, hvorfor de ikke er korrekt registreret.

Flere svarer, at de ikke har været inde og tjekke om oplysningerne er korrekte, andre er i en proces for at blive re-godkendt, andre igen oplyser at de vil stoppe som familieplejer efter nuværende plejeopgave.

6. Vederlag

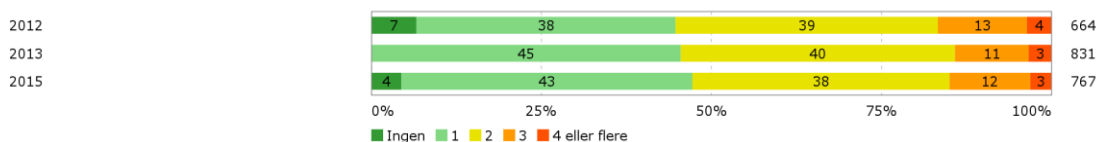
Familieplejeres aflønningen afregnes i såkaldte vederlag. Hvis et barn eller en ung er anbragt i familiepleje af kommunen, udbetaler kommunen et plejevederlag til familien samt et beløb til kost, logi og tøj. Antallet af vederlag afhænger af, hvor behandlingskrævende det anbragte plejebarn er. KL's standardtakst for et vederlag er 4.002 kroner pr måned.⁸ Ifølge KL kan der maksimalt udbetales syv vederlag pr. måned, hvilket dog kan overskrides i særlige tilfælde.

I dette kapitel redegøres der for hvor mange børn plejefamilierne har anbragt hos sig, om de har børn i aflastning, hvor mange vederlag de modtager pr. anbragt barn, om vederlagene er ændret, hvorfor de er ændret, samt om beløbet for kost og logi skal dække over flere udgifter nu end tidligere.

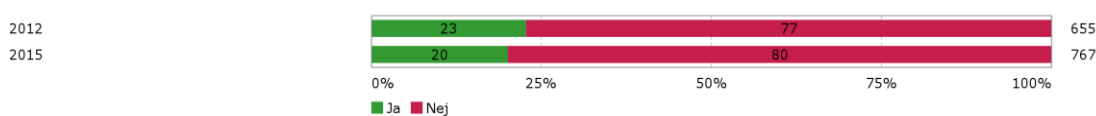
Det er kun de familieplejere, der aktuelt har et eller flere børn anbragt, der er stillet spørgsmål vedrørende vederlag.

Andelen om familieplejere har et, to, tre eller fire eller flere børn anbragt er tilnærmelsesvist ens for årene 2012, 2013 og 2015 (Figur 26). Derudover har 20 % et eller flere børn i aflastning. Spørgsmål om vederlag omhandler kun børn, der er anbragt og ikke børn i aflastning.

Figur 26: Hvor mange børn har du anbragt i øjeblikket?

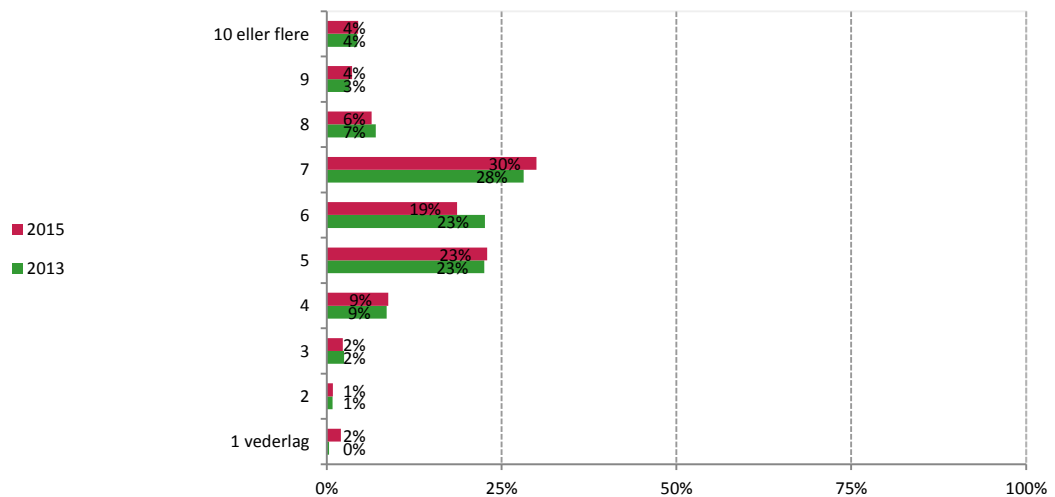
Figur 27: Har du barn/børn i aflastning?

De fleste børn (74 %), der er anbragt i plejefamilier er vurderet til mellem 5 og 7 vederlag (Figur 28). Samtidig ses det, at KL's hovedregel om, at der maksimalt kan udbetales syv gange vederlag, overskrides for 14 % af børnenes vedkommende.

⁸ KL (2015): Taksttabel 2015

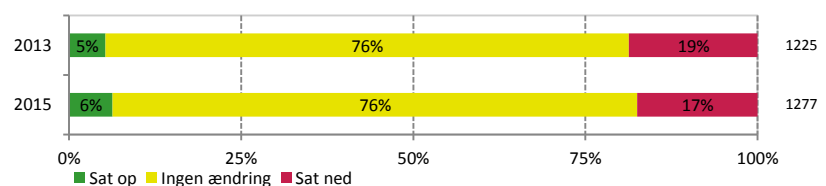
Figur 28: Angiv venligst antal vederlag pr. måned pr. barn (Resultatet er baseret på 1.225 børn i 2013 og 1.277 børn i 2015)

Tre ud af fire har ikke oplevet at der inden for de seneste to år er sket en ændring i vederlagene ud over den årlige regulering (Figur 29). 17 % har oplevet at vederlagene er blevet sat ned.

Der er ikke sket nogen udvikling for ændringer i vederlag siden 2013.

Figur 29: Er der inden for de seneste to år sket en ændring i vederlagene ud over den årlige regulering (Pris- og lønudvikling)? (Resultatet er baseret på 1.225 børn i 2013 og 1.277 børn i 2015)

Familieplejere med børn, hvor vederlagene er blevet sat ned, er spurgt til hvilke begrundelser de har modtaget for nedsættelsen (Figur 30).

Én ud af fire har fået reduceret antal vederlag, forbi plejebarnet er mindre krævende. For 17 % af børnene var begrundelsen, at kommune skal gennemføre besparelser. 14 % har ikke registreret nogen begrundelse fra kommunens side.

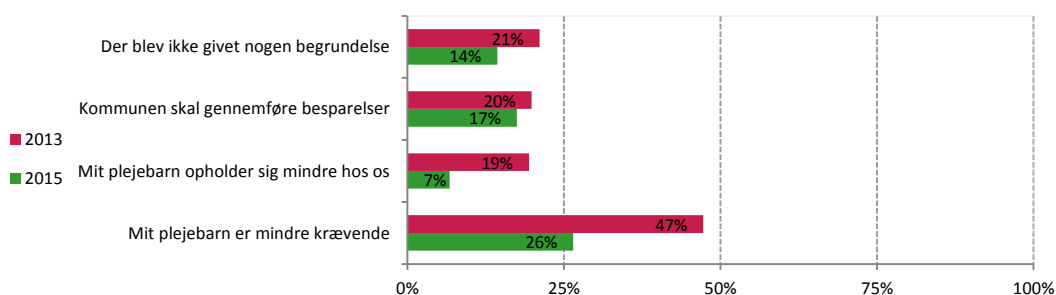
Det er signifikant færre i 2015, sammenlignet med 2013, der har fået nedsat vederlag med begrundelse, at barnet er mindre krævende.

I 2015 har familieplejerne fået anledning til selv at beskrive, hvilke begrundelser de har modtaget udover de forhåndsdefinerede svarkategorier. Kommentarerne dæk-

ker 95 ud af de 223 børn. Flere kommentarer ligger dog meget tæt op ad de allerede opstillede svarkategorier.

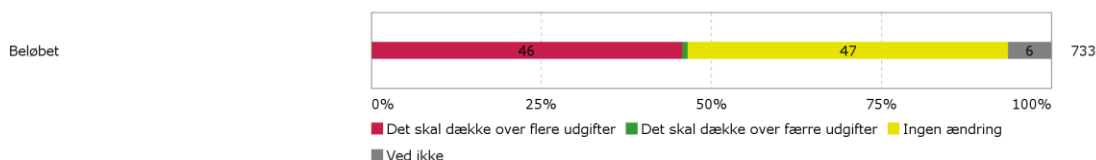
Blandt andet findes der flere beskrivelser, der ligger op ad svarekategorien *'mit plejebarn opholder sig mindre hos os'*, i det mange kommentarer omhandler forhold om, at barnet er startet i institution, skole eller efterskole. Andre plejebørn er fyldt 18 år, og er overgået til efterværn.

Figur 30: Begrundelse for nedsættelse af vederlag (Flere svar mulige) (Resultatet er baseret på 237 børn i 2013 og 223 børn i 2015)

46 % af familieplejerne har oplevet, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder, skal dække flere udgifter indenfor det sidste år (Figur 31). 47 % har ikke oplevet, at der har været en ændring.

Figur 31: Er der generelt sket en ændring i, hvad beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder skal dække indenfor det sidste år?

7. Udfordringer på området

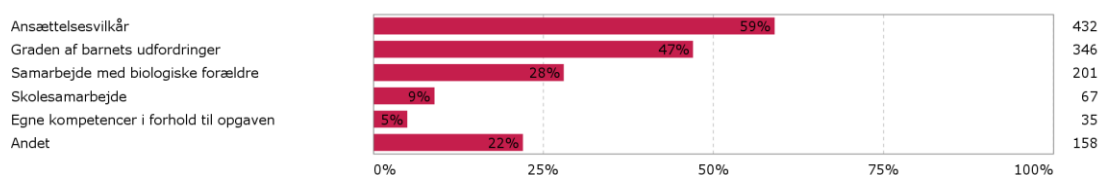
Familieplejerne har nogle særlige rammer og vilkår, idet deres hjem også er deres arbejdsplads. De anbragte børnene kommer med større eller mindre baggage, der ligger til grund for deres anbringelse og familieplejerne kan også have hjemmeboende biologiske børn for blot at nævne nogle rammer og vilkår, der er specielle for familieplejere.

I dette kapitel beskrives nogle af de udfordringer familieplejerne kan opleve i forhold til plejeopgaven og samarbejdet med kommunen.

Når familieplejerne spørges til, hvilke udfordringer de oplever i forbindelse med plejeopgaven svarer 3 % (22 respondenter), at de ikke oplever nogen udfordringer i forbindelse med plejeopgaven. 16 respondenter svarer 'ved ikke' til spørgsmålet om udfordringer i forbindelse med plejeopgaven. Figur 32 viser besvarelsernes fordeling uden besvarelserne 'ingen udfordring' og 'ved ikke'. Flest oplever deres ansættelsesvilkår som en af de to største udfordringer (59 %). 47 % oplever barnets udfordringer som en af de to største udfordringer, mens 28 % oplever samarbejdet med biologiske forældre blandt de største udfordringer. Færrest oplever skolesamarbejde og egne kompetencer som de største udfordringer.

22 % angiver andre udfordringer. 68 af svarene omhandler samarbejdsproblematikker med den anbringende kommune, 13 handler om hyppigt skiftende socialrådgivere og 12 omhandler ansættelsesvilkår.

Figur 32: Hvad synes du er de to største udfordringer som familieplejer i forhold til plejeopgaven? (op til to svar) (beregnet uden 'ingen udfordringer' og 'ved ikke')

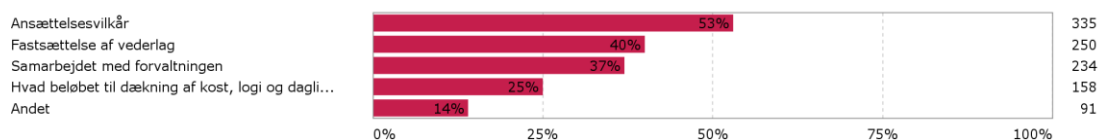
Figur 33 viser respondenternes oplevelser af de største udfordringer med hensyn til samarbejdet med kommunen. I fordelingen indgår besvarelserne 'ved ikke' og 'ingen udfordringer' ikke. 15 % svarer, at de ikke oplever nogen udfordringer i forbindelse med samarbejdet med kommunen, mens 3 % svarer 'ved ikke'.

Også i forbindelse med samarbejdet med kommunen svarer flest (53 %), at ansættelsesvilkår er blandt de to største udfordringer. 40 % oplever fastsættelsen af vederlagt blandt de to største udfordringer. Samarbejdet med forvaltningen er blandt de største udfordringer for 37 %, mens 25 % oplever, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder er anledning til størst udfordringer.

14 % angiver andre udfordringer. De udfordringer, som oftest nævnes er, at det er svært at få fat i /svar fra kommunen, at der er stor udskiftning i sagsbehandlere, at

der ikke er udarbejdet tilstrækkelig handleplan og at kommunen tilgodeser andre interesser end barnets tarv, herunder hensyn til kommunens økonomi eller biologiske forældre.

Figur 33: Hvad synes du er de to største udfordringer som familieplejer i forhold til samarbejde med kommunen? (beregnet uden 'ingen udfordringer' og 'ved ikke')

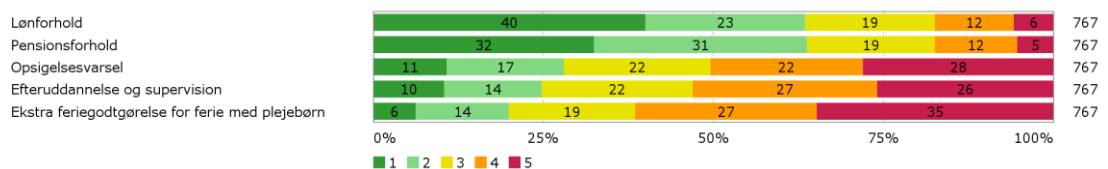

8. Ansættelsesgrundlag

Som den eneste samlede gruppe blandt Socialpædagogerne medlemmer er familieplejere ikke omfattet af en overenskomst. Løn- og ansættelsesforhold er fastsat i individuelle kontrakter, der som udgangspunkt er afhængig af opgaven og forhandlinger mellem den enkelte familieplejer og den anbringende kommune⁹. I dette kapitel behandles familieplejernes prioriteringer med hensyn til ansættelsesgrundlag.

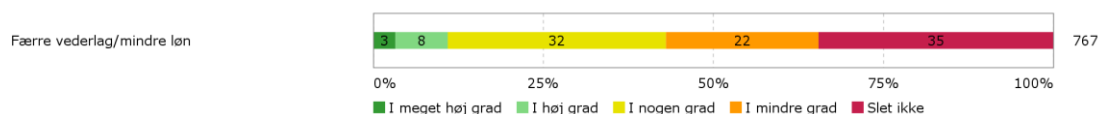
Figur 34 viser respondenternes prioriteringer af henholdsvis lønforhold, pensionsforhold, opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision samt ekstra feriegodtgørelse for ferie med plejebørn. Lønforhold vælges oftest som førsteprioritet og anden prioritet. Pensionsforhold vælges lige så ofte som første eller anden prioritet, men vælges sjældnere som førsteprioritet end lønforhold. Opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision samt ekstra feriegodtgørelse vælges i mindre grad som første og anden prioritet og i højere grad som lavest prioriterede forhold. Udover prioriteringen af de fem områder har respondenterne også haft mulighed for at oplyse, hvilke øvrige områder, der bør prioriteres. De områder, der hyppigst nævnes, er overenskomst, ansættelsesmæssig ligestilling med andre kommunalt ansatte, mulighed for ferie uden plejebørn og et ønske om faglig anerkendelse fra forvaltningen.

Figur 34: I forhold til bedre ansættelsesgrundlag bedes du prioritere følgende områder efter vigtighed: Lønforhold, pensionsforhold, opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision, samt ekstra feriegodtgørelse for ferie med plejebørn.

Til valget mellem forbedret pension og opsigelsesvarsel mod en lavere løn, svarer flest, at de slet ikke er indstillet på et sådant ansættelsesgrundlag. Kun 11 % svarer at de i høj grad eller meget høj grad ville være indstillet på at få mindre i løn, hvis de til gengæld fik sikret pension og længere opsigelsesvarsel.

Figur 35: Hvis du får et ansættelsesgrundlag, hvor du er sikret pension og længere opsigelsesvarsel, i hvor høj grad er du så indstillet på at få færre vederlag/mindre løn?

⁹ <http://www.sl.dk/Loen%20og%20Job/Familieplejere.aspx>

9. Information og nyheder fra Socialpædagogerne

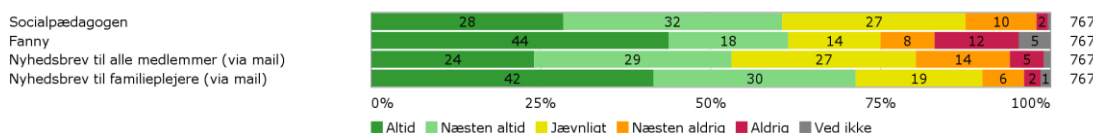
FanNy udkommer 4 gange årligt indhæftet i Socialpædagogen. Det er kun indhæftet til medlemmer af Socialpædagogerne, der står anført som familieplejere. FanNy udkom første gang i juli 1997. Nyhedsbrev direkte rettet mod familieplejere er af nyere dato.

I dette kapitel redegøres der for læserfrekvens for de forskellige informationskanaler og der er spurgt ind til, hvorvidt familieplejerne synes, at det lyder som en god idé at familieplejeområdet blev en del af Socialpædagogen.

Medlemmerne har mulighed for at modtage information fra forbundet via forskellige kanaler. Figur 36 viser, hvor ofte familieplejerne læser forskellige informationskanaler. Den informations kanal, som familieplejerne oftest læser, er nyhedsbrev til familieplejere via mail. 73 % af familieplejerne angiver, at de altid eller næsten altid læser nyhedsbrevet. 62 % læser FanNy altid eller næsten altid.

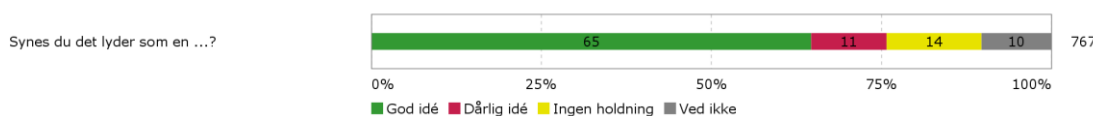
FanNy er på samme tid den informationskanal, som flest svarer, at de aldrig læser og den kanal som flest svarer, at de altid læser.

Figur 36: Hvor ofte læser du...?

Selvom hele 44 % af respondenterne svarer, at de altid læser FanNy, svarer hovedparten af respondenterne (65 %) at de synes, det lyder som en god idé, at familieplejeområdet skal være en del af Socialpædagogen frem for at udkomme som særskilt blad. 11 % synes, at det er en dårlig ide, mens 24 % svarer 'ved ikke' eller har 'ingen holdning'.

Figur 37: Fanny kommer kun ud til familieplejere. I forhold til at synliggøre familieplejeområdet og løfte anseelsen i forhold til hele det socialpædagogiske område, har det været drøftet, om familieplejeområdet skal være en del af Socialpædagogen frem for at komme i særskilt blad.

10. Metode

Informationen som ligger til grund for undersøgelsen er indhentet ved et elektronisk spørgeskema. Spørgeskemaet indeholder i alt 59 spørgsmål. En del af spørgsmålene er betinget af respondentens svar på tidligere spørgsmål. Det minimale antal spørgsmål en respondent kan have besvaret er 32 spørgsmål.

Deltagere

Målgruppen for undersøgelsen er medlemmer af Socialpædagogerne, der arbejder som familieplejere. Spørgeskemaet er udsendt til 1.772 mailadresser. Mailadresserne stammer fra Socialpædagogernes medlemsregister. Gruppen af familiepleje blandt Socialpædagogernes medlemmer tæller 2.003 medlemmer, hvoraf 231 ikke har registreret en mailadresse.

Udsendelse

Spørgeskemaet er udsendt til de 1.772 mailadresser den 8. september 2015. 71 respondenter frafaldt på grund af fejlbehæftede mailadresser. Undersøgelsen har således 1.701 mulige respondenter. De respondenter, som ikke havde besvaret spørgeskemaet den 14. september 2015 modtog en påmindelse. Undersøgelsen blev lukket for besvarelser den 22. september 2015.

Besvarelser

830 respondenter har påbegyndt besvarelsen spørgeskemaet. Heraf har 767 respondenter gennemført hele undersøgelsen. Det er udelukkende de færdiggjorte besvarelser, der er behandlet i rapporten. Undersøgelsens svarprocent for færdiggjorte besvarelser er 45 % af det teoretisk mulige antal respondenter (1.701).

Repræsentativitet

Respondenternes fordeling adskiller sig en smule fra populationens fordeling med hensyn til køn. Der er en mindre overrepræsentation af kvindelige respondenter. Geografisk er der en overrepræsentation af respondenter fra Bornholm. Gruppen af medlemmer fra kreds Bornholm er dog i udgangspunktet lille, hvorfor der skal meget få respondenter til at trække gennemførelsesprocenten op og ned. Herudover er der den underrepræsentation af respondenter fra kreds Lillebælt. 40 pct. af respondenterne i kreds Lillebælt har gennemført spørgeskemaet mod 45 pct. samlet set.

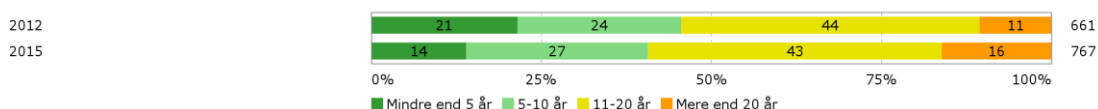
Aldersmæssigt afviger gruppen af yngre respondenter fra populationen ved at have en lavere andel af gennemførte besvarelser. 26 pct. af aldersgruppen 35 år eller yngre har gennemført, mens det gælder for 45 pct. af den samlede population. Aldersgruppen tæller dog kun 19 respondenter, hvorfor der skal små ændringer til at flytte gennemførelsesprocenten. Herudover er der en mindre overrepræsentation af 46-55 årige.

Gruppen af medlemmer, som har en medlemsanciennitet på 19 år eller mere, er underrepræsenteret i undersøgelsen med en svarprocent på 35, mod den samlede svarprocent på 45.

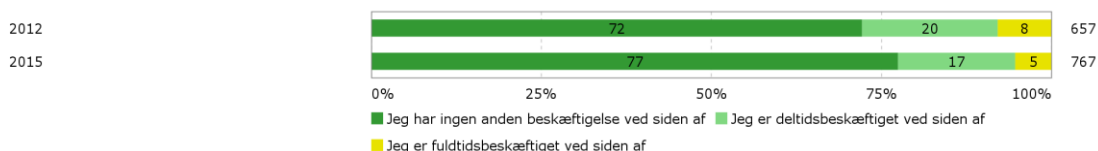
Bilag 1. Baggrundsinformation

Bilaget præsenterer udvalgte baggrundsvariable for de gennemførte besvarelser i 2012 og 2015.

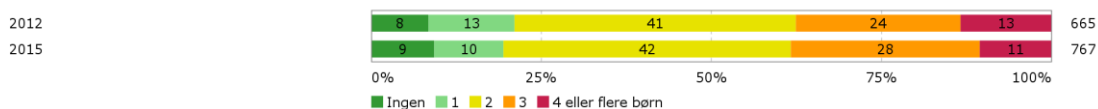
Figur 38: I hvor lang tid har du været familieplejer?

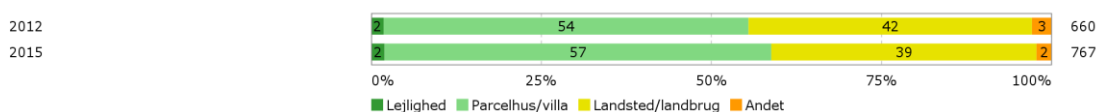
Figur 39: Har du en anden beskæftigelse end plejeforælder?

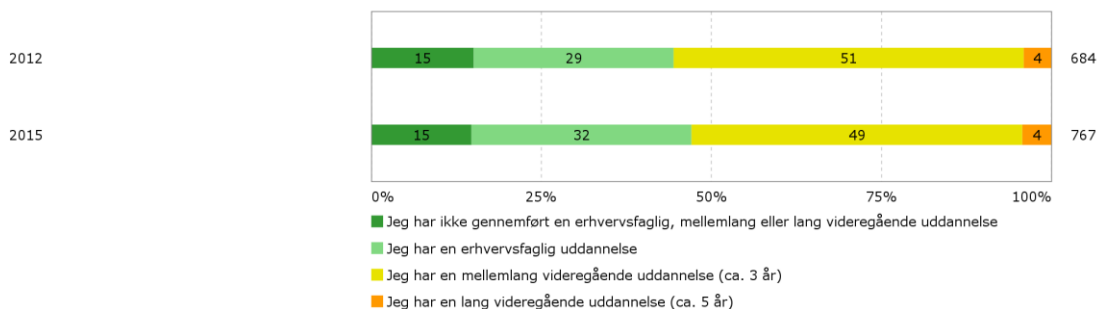
Figur 40: Hvor mange egne børn har du?

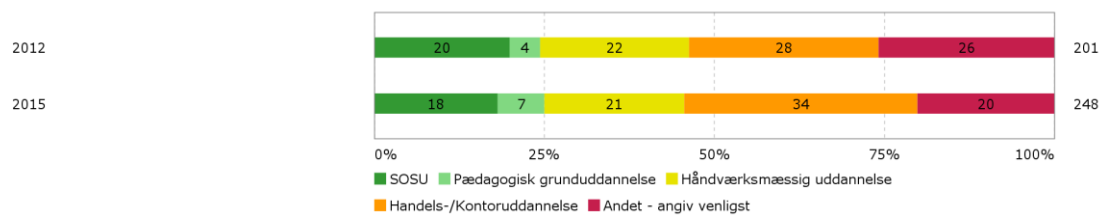
Figur 41: Hvilken type bolig bor du i?

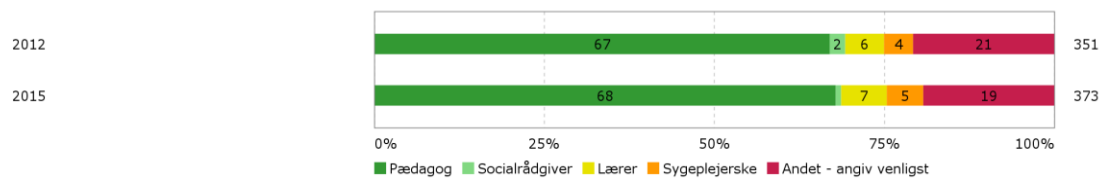
Figur 42: Hvad er din uddannelsesmæssige baggrund?

Figur 43: Hvilken erhvervsfaglig uddannelse har du?

Figur 44: Hvilken mellemlang videregående uddannelse har du?

Figur 45: Hvilken lang videregående uddannelse har du?

